

Chambre des Représentants

SESSION 1985-1986

18 DÉCEMBRE 1985

PROPOSITION DE LOI

tendant à restaurer
la sécurité administrative du citoyen

(Déposée par M. Lestienne)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'incursion de l'administration dans la vie privée de chaque citoyen n'a cessé de s'accroître. On a justifié cette incursion par la nécessité des statistiques, la rationalisation des formalités, l'accélération des procédures, ou encore une meilleure perception de l'impôt.

Alors que le rôle de l'Etat devrait être d'assurer le cadre du développement le plus serein de la vie privée de chacun, beaucoup sentent aujourd'hui peser sur eux une sorte de gangue, et il en est plus d'un qui se sente, à bon droit, victime d'une véritable persécution.

L'on peut relever de tels cas dans des domaines divers : le plus souvent cité est celui de la fiscalité, mais l'on relève souvent aussi l'inspection sociale, certains services de contrôle médical. Beaucoup d'artisans, d'indépendants, de dirigeants d'entreprises familiales, de titulaires de professions libérales se plaignent du fait qu'à l'occasion d'enquêtes sur leur vie professionnelle, l'on déborde de manière systématique sur leur vie privée. Outre qu'une telle constatation conduit à craindre que l'esprit d'initiative et d'entreprise ne se trouve paralysé, l'on ne peut, au nom du simple droit naturel, admettre de voir se multiplier des comportements qui ressemblent à des brimades.

A côté de ces comportements, il faut rejeter aussi les documents administratifs qui constituent ou peuvent constituer une atteinte à la vie privée. Beaucoup de patients regrettent que figure sur le document destiné à l'assurance maladie-invalidité le nom de la spécialisation du médecin qui les a examinés. Des indiscretions mal intentionnées peuvent ainsi porter un préjudice moral fort grave à certaines personnes, et la rumeur publique aurait tôt fait de transformer un simple curetage en avortement, de taxer de malade mental celui qui remettrait un bordereau mentionnant la consultation d'un psychiatre pour lui-même ou l'un de ses ayants-droit.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1985-1986

18 DECEMBER 1985

WETSVOORSTEL

tot beveiliging van de burger
op administratief gebied

(Ingediend door de heer Lestienne)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De administratie dringt steeds verder door in het privé-leven van de burgers. Die bemoeizucht heeft men trachten te rechtvaardigen door de noodzaak om statistieken aan te leggen, de rationalisering van de formaliteiten, de bespoediging van de procedures, of nog, een betere inning van de belastingen.

Terwijl de Staat de voorwaarden zou moeten scheppen voor een zo sereen mogelijke ontplooiing van het privé-leven van een ieder, voelen velen zich vandaag als in een keurslijf gewrongen en achten zij zich terecht het slachtoffer van een ware vervolging.

Dergelijke gevallen kunnen op diverse gebieden worden genoteerd : inzake belastingen, die het vaakst worden geciteerd, maar ook op de sociale inspectie en op bepaalde diensten voor geneeskundige controle worden dikwijls aanmerkingen gemaakt. Heel wat ambachtslieden, zelfstandigen, leiders van gezinsbedrijven en beoefenaars van een vrij beroep beklagen zich erover dat naar aanleiding van een onderzoek in verband met hun beroepsleven, stelselmatig hun privé-leden daarbij wordt betrokken. Zulks leidt niet enkel tot de vrees dat initiatief en ondernemingszin worden verlamd, maar bovendien is het alleen al op grond van het natuurrecht ondenkbaar dat dergelijke op pesterijen gelijkende gedragingen hand over hand toenemen.

Niet alleen die gedragingen, maar ook de administratieve stukken die een aanslag op de persoonlijke levenssfeer vormen of kunnen vormen, moeten worden afgewezen. Tal van patiënten appreciëren het maar matig dat op het document dat voor de ziekte- en invaliditeitsverzekering is bestemd, de specialisatie wordt vermeld van de geneesheer die hen heeft onderzocht. Kwaadwillige indiscreties kunnen aldus aan sommige personen zeer zware morele schade toebrengen en in minder dan geen tijd kunnen bepaalde gedragingen ervoor zorgen dat van een gewone curettage een abortus wordt gemaakt of dat degene die een doktersbriefje voorlegt waarop vermeld staat dat hij voor zichzelf of voor een van zijn rechthelbenden een psychiater heeft geraadpleegd, als geesteszieke wordt bestempeld.

A l'heure où la sécurité, et c'est fort bien ainsi, devient un thème à la mode, il est permis d'espérer que les pouvoirs publics se préoccupent aussi de préserver les citoyens contre les effets pervers que peuvent engendrer les procédures et les machines administratives dont l'utilité est évidente, mais qu'un phénomène d'entropie a parfois rendues menaçantes.

Pour cette raison, il est proposé de créer une commission royale pour la protection administrative du citoyen.

M. LESTIENNE

PROPOSITION DE LOI

Article 1

Il est créé une commission royale à la protection administrative du citoyen.

Art. 2

Cette commission est chargée de relever, dans les actes et les procédures administratifs, ceux qui sont susceptibles de mettre en péril la sécurité du citoyen, et de proposer les modifications nécessaires pour y remédier.

Art. 3

Cette commission peut être saisie de toute plainte émanant de personnes privées.

Art. 4

La saisine de la commission suspend les procédures administratives incriminées.

5 décembre 1985.

M. LESTIENNE
G. le HARDY de BEAULIEU

Nu de veiligheid, overigens zeer terecht, voortdurend aan de orde is, mag worden gehoopt dat de overheid de burgers ook gaat beschermen tegen de zeer nadelige gevolgen van administratieve procedures en systemen die onbetwistbaar nuttig zijn maar door een ontaardingseffect soms een bedreiging zijn gaan vormen.

Om die reden wordt voorgesteld een koninklijke commissie voor de beveiliging van de burger op administratief gebied in te stellen.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Er wordt een koninklijke commissie voor de beveiliging van de burger op administratief gebied ingesteld.

Art. 2

Die commissie is gelast de administratieve handelingen en procedures aan te wijzen die de veiligheid van de burger in gevaar kunnen brengen, en de nodige wijzigingen voor te stellen om zulks te verhelpen.

Art. 3

De commissie kan kennis nemen van om het even welke klacht van particulieren.

Art. 4

Wanneer de commissie kennis neemt van een zaak, worden de gelaakte administratieve procedures opgeschort.

5 december 1985.